

VRSTE DATOTEKA

Ključni pojmovi: nastavak datoteke, vrsta datoteke (programska datoteka, datoteka dokumenta, slikovna datoteka itd.)

Obrazovna postignuća: objasniti u kojem se obliku svi sadržaji trajno čuvaju u računalu.

PODACI U RAČUNALU

- Podaci u računalu se spremaju u obliku datoteka (engl. FILE).
- Na kojim uređajima mogu biti pohranjene datoteke?

Tvrđi disk

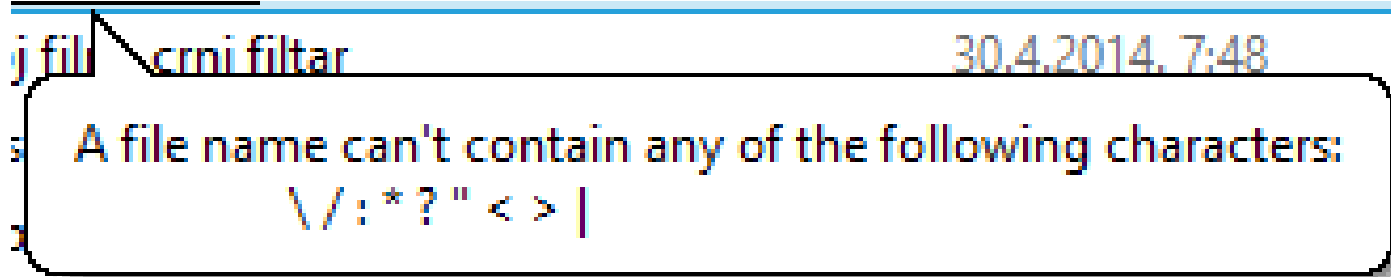
Vanjski tvrđi disk

Što ima svaka datoteka?

Svaka datoteka ima svoju
VELIČINU, NAZIV, i VRSTU.

- VELIČINA - izražena u bajtima, koliko prostora zauzima datoteka
- NAZIV - mi dodjeljujemo u trenutku kad spremamo datoteku

- Ako spremimo rečenicu „We are the champions!” koliko memorije će ona zauzimati
 - 17 b
 - 21 b
 - 18B
 - 21B

VRSTE DATOTEKA

PROGRAMSKE DATOTEKE

- **Izvršne** (.exe .com .bat) - njihovim pokretanjem se nešto izvršava npr. instalacija, deinstalacija, otvaranje programa i sl.
- **Sistemske** (.dll .sys .ini .reg .pif)
Posebne datoteke potrebne za rad drugih programa i OS-a. **Ne brisati!!!**
- **Podatkovne** (.docx .jpg .wma .html)
sadrže razne podatke npr. slike, tekst, zvuk itd.

PROGRAMSKE DATOTEKE

Vrste datoteka

- Što se događa kad upalimo računallo?
- Podizanje **operacijskog sustava** (npr. Windows, Linux) i priprema računala za rad.
- Ti postupci su utvrđeni **programskim datotekama** (izvršnim i sistemskim)

sqmapi.dll

Upozorenje

Posebne programske datoteke - **ne brisati** jer su potrebne za rad drugih programa i OS-a.

.DLL, .SYS, .INI, .REG, .PIF

 myapps	27.8.2013. 14:05	Mapa s datotekama	
 Notification	27.8.2013. 14:05	Mapa s datotekama	
 sounds	27.8.2013. 14:05	Mapa s datotekama	
 Tuneup	27.8.2013. 14:05	Mapa s datotekama	
 avg.snu	27.8.2013. 14:05	SNU datoteka	1 KB
 avg_us.lng	25.4.2013. 0:33	LNG datoteka	931 KB
 avgadvisorx.dll	19.2.2013. 3:01	Proširenje progra...	324 KB
 avgapia.dll	19.2.2013. 3:01	Proširenje progra...	72 KB
 avgapix.dll	19.2.2013. 3:01	Proširenje progra...	60 KB
 avgapps.dll	19.2.2013. 3:01	Proširenje progra...	26 KB
 avgar_us.chm	11.7.2012. 16:45	Kompilirana HTM...	15 KB
 avgatend.stp	8.2.2013. 2:55	STP datoteka	1 KB
 avgatupd.stp	8.2.2013. 2:55	STP datoteka	1 KB
 avgcclia.dll	19.2.2013. 3:01	Proširenje progra...	497 KB
 avgcclix.dll	19.2.2013. 3:00	Proširenje progra...	402 KB
 avgceix.dll	19.2.2013. 3:01	Proširenje progra...	1.416 KB
 avgcerta.dll	4.7.2013. 15:52	Proširenje progra...	327 KB
 avgcertx.dll	4.7.2013. 15:52	Proširenje progra...	253 KB
 avgcfga.dll	21.3.2013. 2:09	Proširenje progra...	1.233 KB
 avgcfgex.exe	19.2.2013. 3:01	Program	322 KB
 avgcfgx.dll	21.3.2013. 2:09	Proširenje progra...	1.005 KB
 avgchcla.dll	19.2.2013. 3:00	Proširenje progra...	194 KB
 avgchclx.dll	19.2.2013. 3:00	Proširenje progra...	163 KB
 avgchjwa.dll	11.4.2013. 3:27	Proširenje progra...	592 KB
 avgclita.dll	19.2.2013. 3:01	Proširenje progra...	322 KB
 avgclitx.dll	19.2.2013. 3:00	Proširenje progra...	273 KB

VRSTA DATOTEKE

- Svaki program stvara vlastite datoteke.
- Vrstu datoteke, njen sadržaj, a time i ikonu i program kojim se otvara određuje **nastavak (ekstenzija)**.

NASTAVCI DATOTEKA

.txt

Isključivo tekst (Notepad)

.doc .docx

Dokument MS Word

.jpg .gif .png

Slike

.mp3 .wma

Zvučni zapis

.html

Web stranica

.pptx

Prezentacija - MS Power Point

.rar .zip

Sažeta datoteka

.avi .mp4 .wmv

Videozapis

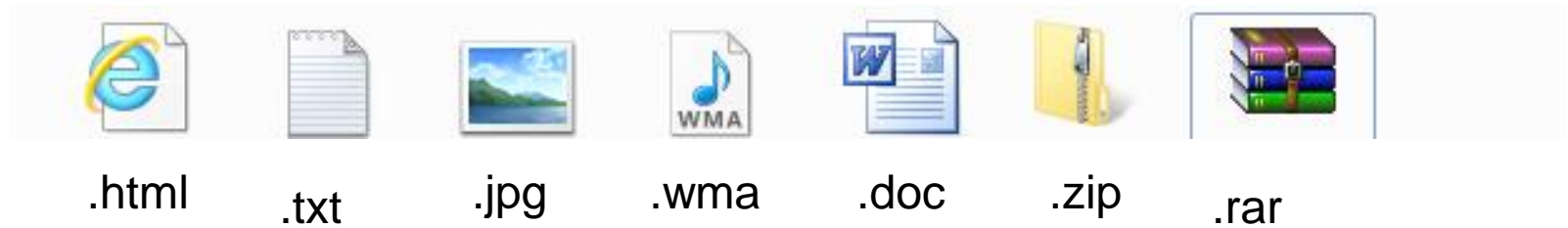
.exe .com .bat

Izvršna (executable) datoteka

.dll .sys .ini

Sistemske datoteke Windowsa

Pridruži nastavke ikonama

2.sat

Sažimanje podataka ili kompresija

- Sažimanje u računarstvu proces je smanjivanja potrebnog fizičkog prostora za pohranu podataka
- Ovisno o tipu datoteke unutar datoteke se pojavljuju određena ponavljanja koja je moguće zapisati samo jednom i onda samo zabilježiti gdje se ponavljanje još javlja.

Sažimanje (komprimiranje) datoteka

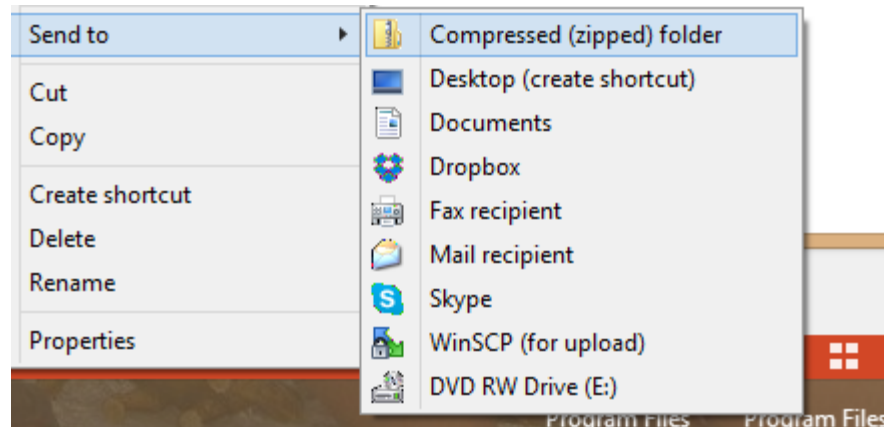
- U jednu sažetu datoteku možemo smjestiti više datoteka i tako ih lakše zajednički koristiti, razmjenjivati, premještati
- **Primjer:** slanje više slika u e-mailu je lakše ako ih zapakiramo i šaljemo kao jedan privitak nego da svaku sliku posebno prilažemo

Programi za sažimanje

- OS Windows ima ugrađen program za komprimiranje - WinZip (.zip)
- Drugi programi: WinRAR, 7-Zip itd.

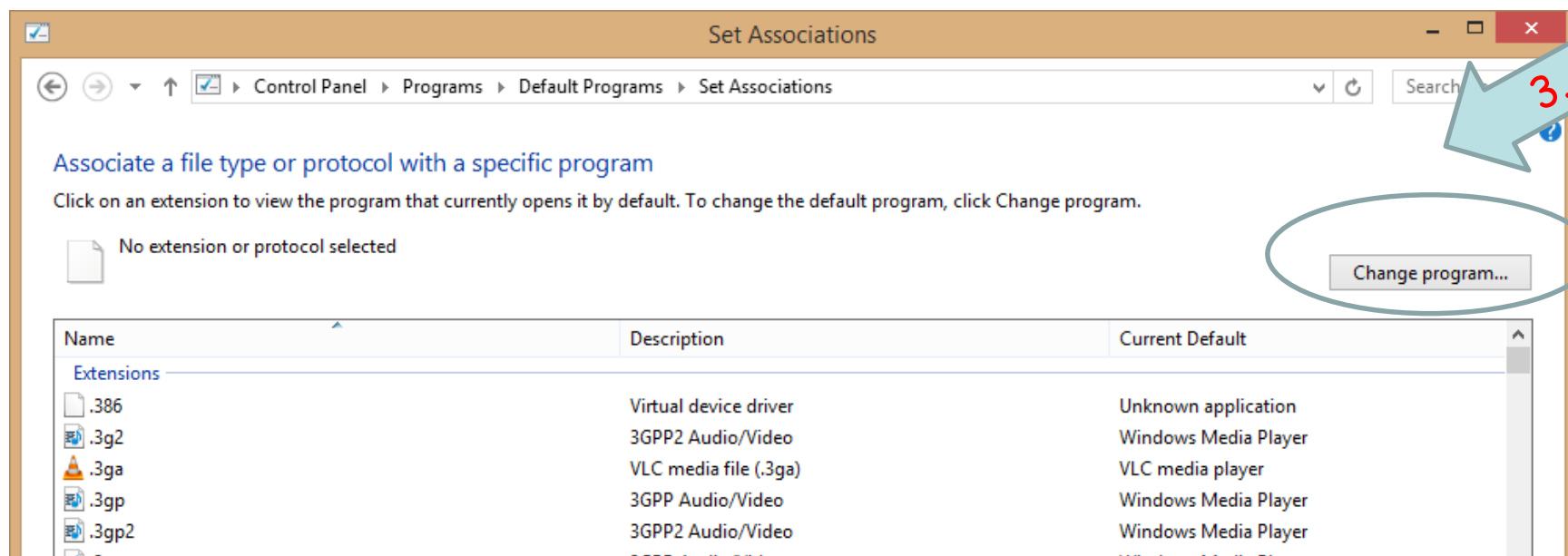
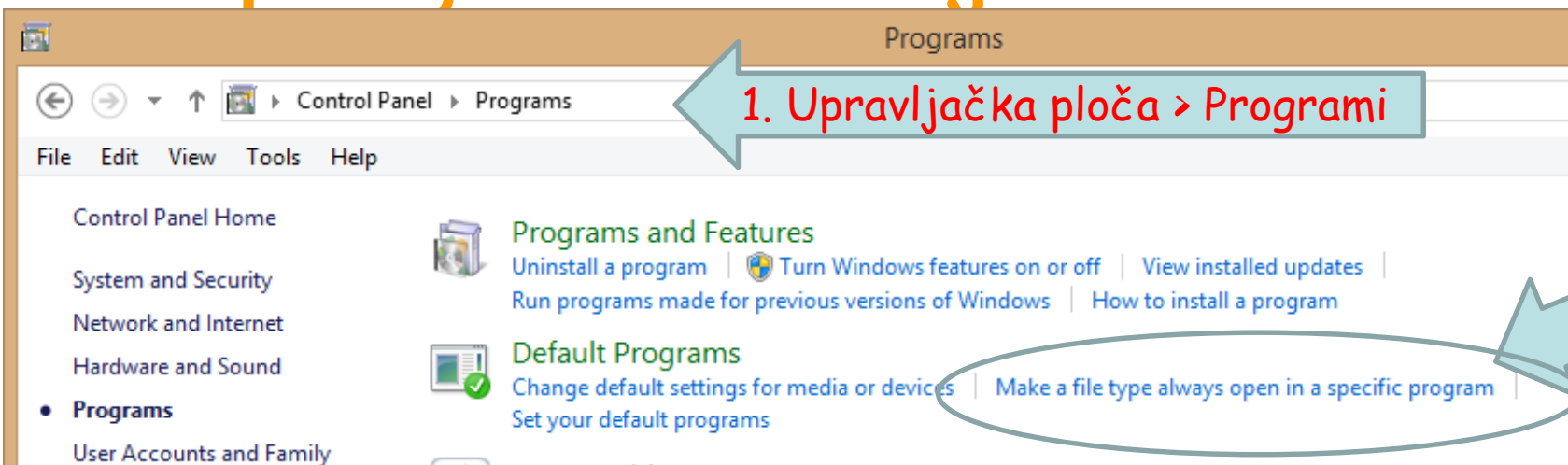
Zapakirati i raspakirati

- Kod sažimanja koristimo izraz ZAPAKIRATI (više datoteka u jednu)
- Postupak: označiti sve datoteke, desni klik > Pošalji > Sažeta mapa

- U suprotnom postupku kažemo da RASPAKIRAMO datoteku (naredbe: *Izdvoji, Raspakiraj, engl. Extract*)

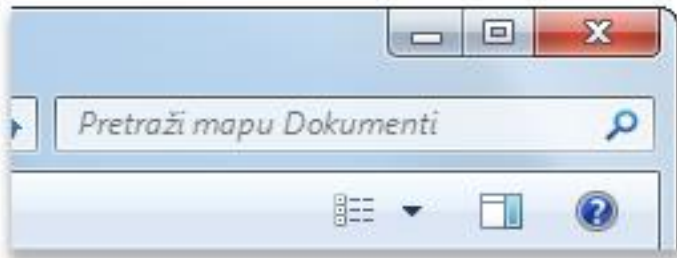
Što kad se datoteka ne otvara programom kojim želimo?

Pretraživanje datoteka

- Start > Search (traži) - win xp
- Win 7, Win 8

Gornji desni kut Windows Explorera

- Slikovna datoteka nepoznatog naziva?
*.jpg